

Pakkeforløp psykisk helse og rus

Akuttnettverket 8. april 2019

Jin Marte Øvreeide
Line Eikenes Langsholt

Utfordringer

Uønsket variasjon

- ventetid
- utredning
- behandling og oppfølging

Mangelfull innflytelse i
behandlingen.

Behov for mer sammenhengende
og koordinerte tjenester.

Lavere levealder hos mennesker
med psykiske lidelser og/eller
rusmiddelproblemer.

Mål

- økt brukermedvirkning og brukertilfredshet
- sammenhengende og koordinerte pasientforløp
- unngå unødig ventetid for utredning, behandling og oppfølging
- likeverdig tilbud til pasienter og pårørende
- bedre ivaretagelse av somatisk helse og gode levevaner

Erfaringer fra andre pakkeforløp

- **Utviklingsarbeid!**
- Pakkeforløp for psykisk helse i Danmark
 - Samme utfordringer og målsettinger – ulik løsning
- Pakkeforløp kreft
 - Diagnosespesifikke
 - Nasjonale handlingsprogrammer
 - Sikre rask utredning
 - Fra henvisning mottatt til start behandling

Seks pakkeforløp er lansert

Generelle

- Psykiske lidelser - voksne
- Psykiske lidelser - barn og unge
- Tverrfaglig spesialisert rusbehandling (TSB)

Tilstandsspesifikke

- Mistanke om psykoseutvikling og psykoselidelser
- Spiseforstyrrelser for barn og unge
- Tvangslidelse (OCD)

Innhold og koding i pakkeforløp

- Pakkeforløp er en måte å *organisere* tjenestene på som sikrer at bestemte elementer inngår i helsehjelpen og innen gitte frister

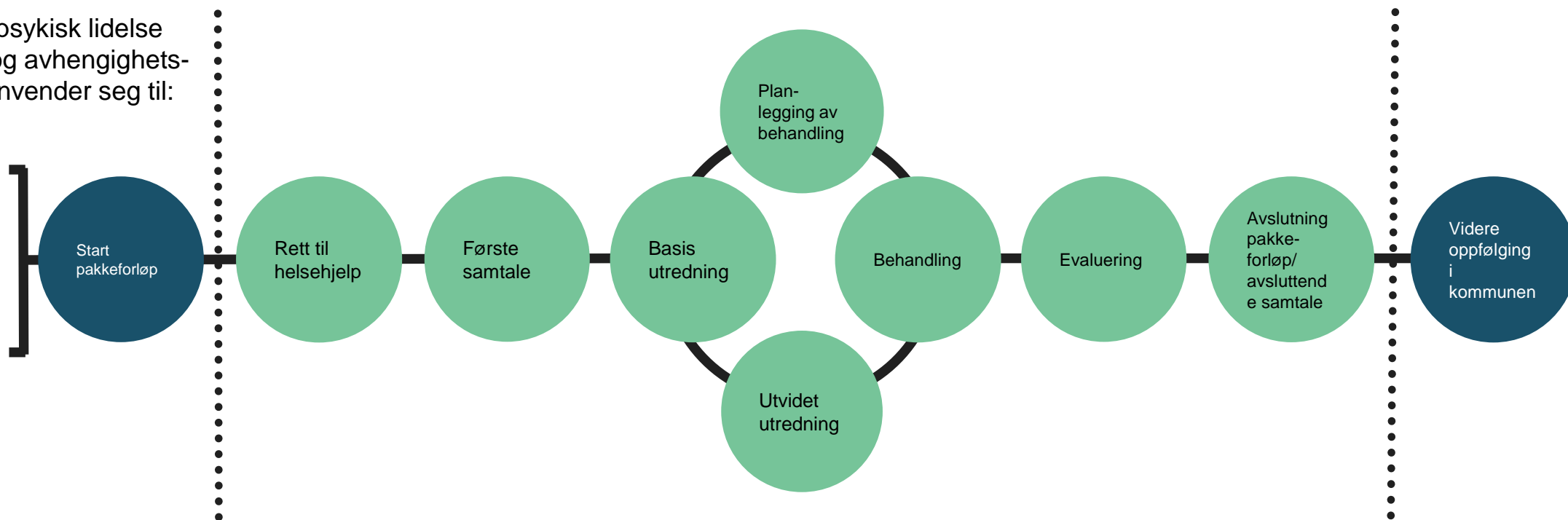

Pakkeforløp for psykisk helse og rus

Brukermedvirkning og samhandling

Pasient med psykisk lidelse og/eller rus- og avhengighetsproblemer henvender seg til:

Kommunal helse- og omsorgstjeneste
Fastlege
Annen spesialist
Annen henviser

Registrering av koder

Måling og evaluering – registrering av koder

- Nye pakkeforløpskoder i Norsk pasientregister (NPR).
- RHF/HF har ansvaret for opplæring av egne ansatte.
- Kvalitetsindikatorer - brukes til styringsinformasjon lokalt, regionalt og nasjonalt.
- Indikatorer publiseres månedlig med tilgang for RHF, HF og den enkelte institusjon.
- Kvalitetsindikatorer publiseres på [Helsenorge.no](https://helsenorge.no)

Forløpstider

- Forløpstid er den maksimale tiden / antallet dager tjenesten anbefales å bruke på å gjennomføre f.eks. en kartlegging/utredning.
- Ulike forløpstider bl.a. avhengig av omsorgsnivå.
- Prioriteringsveileder gjelder – med to unntak: mistanke om psykoseutvikling og mistanke om alvorlig spiseforstyrrelser hos barn og unge.
 - Psykose: 7 dager/1 dag – 14 dager i Prioriteringsveileder
 - Spiseforstyrrelser: 7 dager – 28 dager i Prioriteringsveileder

Kode for Pakkeforløp start skal registreres:

- når henvisning til psykisk helsevern er mottatt. Dato for pakkeforløp start er mottaksdato for henvisningen. Dette gjelder også pasienter som får helsehjelp under tvunget psykisk helsevern. Unntak er henvisning kun for enkeltstående kontrolltimer eller lignende og for øyeblikkelig hjelp.
- etter en øyeblikkelig-hjelp-vurdering, dersom det vurderes behov for videre utredning og behandling i psykisk helsevern. Pakkeforløpet starter altså først når øyeblikkelig-hjelp situasjonen vurderes som avsluttet. Beslutning om at pasienten skal inn i pakkeforløp, skal som hovedregel gjøres senest innen 2 uker etter en øyeblikkelig-hjelp vurdering. Koden settes på dato for når beslutning om behov for videre utredning og behandling er tatt.

Forløpskoordinering

Skal sikre:

- sammenhengende pasientforløp
- oppfølging uten unødig ventetid

Forløpskoordinering både i spesialisthelsetjenesten og kommunen

Aktuelle problemstillinger

- **Akuttinnlagt eller ø-hjelp i poliklinikk, uten behov for oppfølging etter utskrivelse, er de unntatt pakkeforløp?**
- Ja. Pasienter som ikke vurderes å ha behov for helsehjelp **etter** en øyeblikkelig-hjelpvurdering, omfattes ikke av pakkeforløp.
- **Når skal det kodes start pakkeforløp for pasienter som kommer inn som ø-hjelp?**
- Pakkeforløp start kodes ved mottak av henvisning, ev. ved akuttpost eller annen enhet når ø-hjelps vurdering er gjort **og** det er vurdert behov for videre helsehjelp,
- **Er forløpskoordinering aktuelt for akuttpsykiatri?**
- Som hovedregel kan det være behov for forløpskoordinator også i akuttavdelinger. Der det finnes egne mottaksenheter, bør forløpskoordinering avklares med andre enheter.

Evaluering

Evaluering

Ekstern evaluering 2019-2021

Mål:

- pasientenes og tjenesteytternes erfaringer med pakkeforløp
- om vi oppnår målsetningene med pakkeforløpene

Ulike datakilder

Koder i
forløpene

Kvalitative
intervju

Befolknings-
undersøkelse

Kvalitets-
indikatorer

Bruker,
pårørende og
ansatte
undersøkelser

Nyhetsbrev

- Nytt om pakkeforløp – innhold og koder
- Eksempler på god praksis
- Pakkeforløp.psykiskhelse.rus@hel.se-dir.no

Her finner du alle pakkeforløpene

Tidobling av UNN-pasienter i pakkeforløp utfordrer Ruben Sletteng, avdelingsleder for Rusavdelingen i Psykisk helse- og rusklinikken ved Universitetssykehuset Nord-Norge. Foto: Rune Stoltz Bertinussen, Krysspress

[Les hele saken i Pingvinavisa](#)

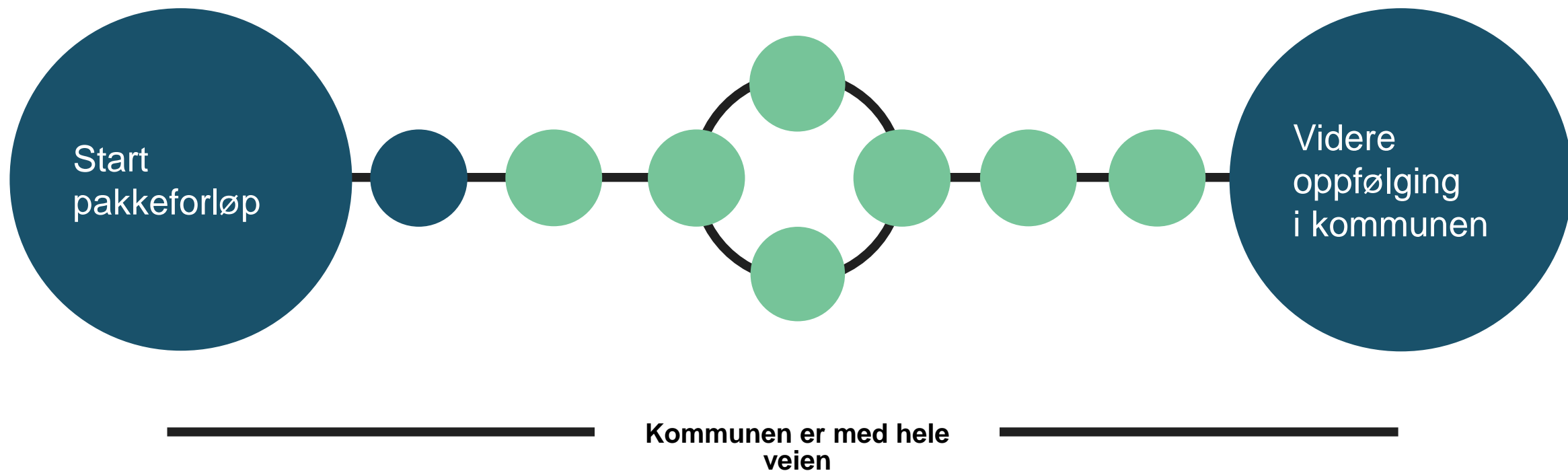
Koden "Start psykose" tas ut

Pakkeforløp ved mistanke om psykoseutvikling og psykoselidelser tas i bruk 15. februar 2019. Koden "Start psykose" utgår fra registreringskravet da den ikke kan registreres i fortid i de fleste EPJ-svstemer.

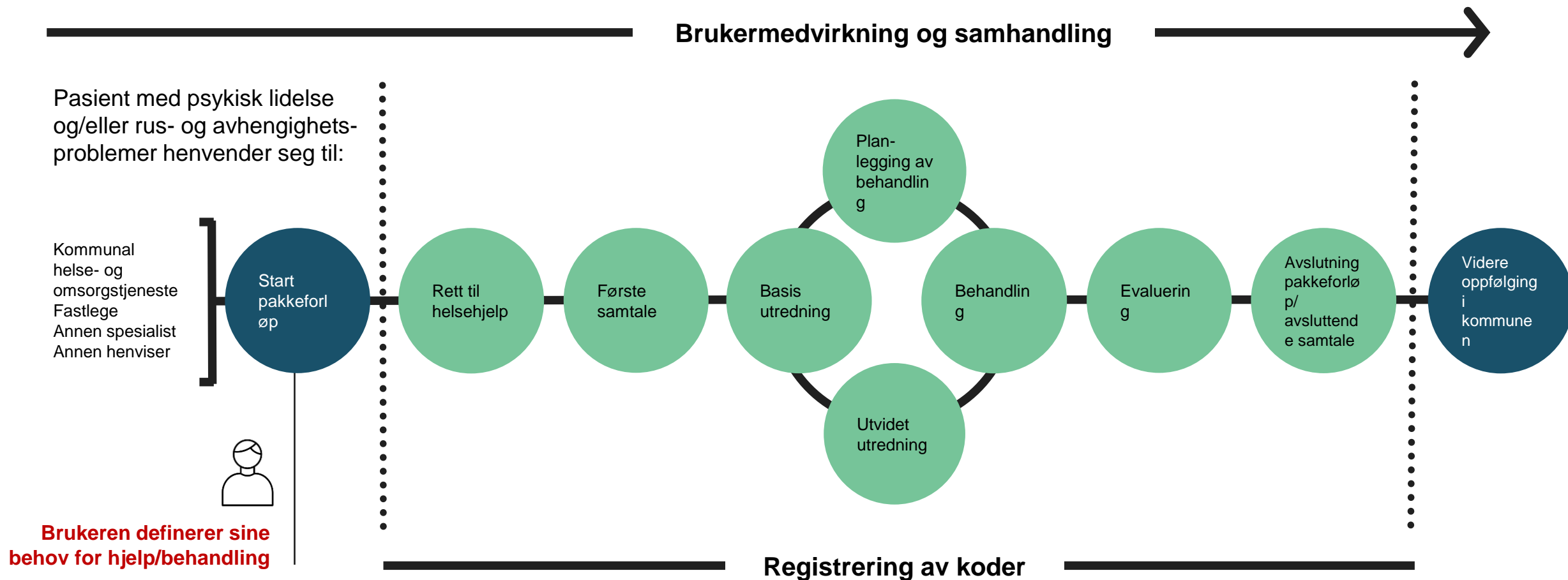
Brukermedvirkning i pakkeforløpene

Line Eikenes Langsholt, rådgiver i brukermedvirkning,
Helsedirektoratet

Pakkeforløp for psykisk helse og rus

Pakkeforløp for psykisk helse og rus

Pakkeforløp for psykisk helse og rus

Brukermedvirkning og samhandling

Pasient med psykisk lidelse og/eller rus- og avhengighetsproblemer henvender seg til:

Kommunal helse- og omsorgstjeneste
Fastlege
Annen spesialist
Annen henviser

Start pakkeforløp

Rett til helsehjelp

Brukeren blir informert om ulike behandlingsformer

Første samtale

Basis utredning

Planlegging av behandling

Behandling

Utvidet utredning

Evaluering

Avslutning pakkeforløp/
avsluttende samtale

Videre oppfølging i kommunen

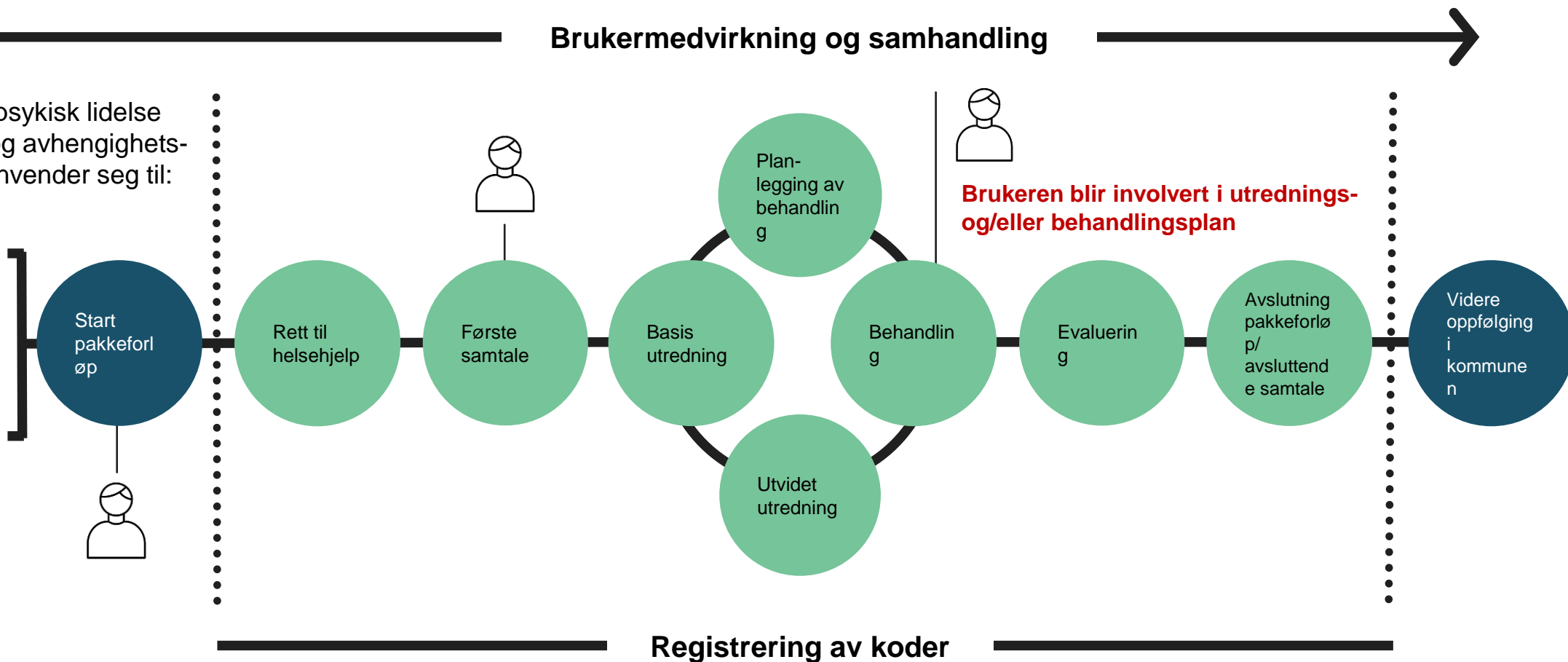
Registrering av koder

Pakkeforløp for psykisk helse og rus

Brukermedvirkning og samhandling

Pasient med psykisk lidelse og/eller rus- og avhengighetsproblemer henvender seg til:

Kommunal helse- og omsorgstjeneste
Fastlege
Annen spesialist
Annen henviser

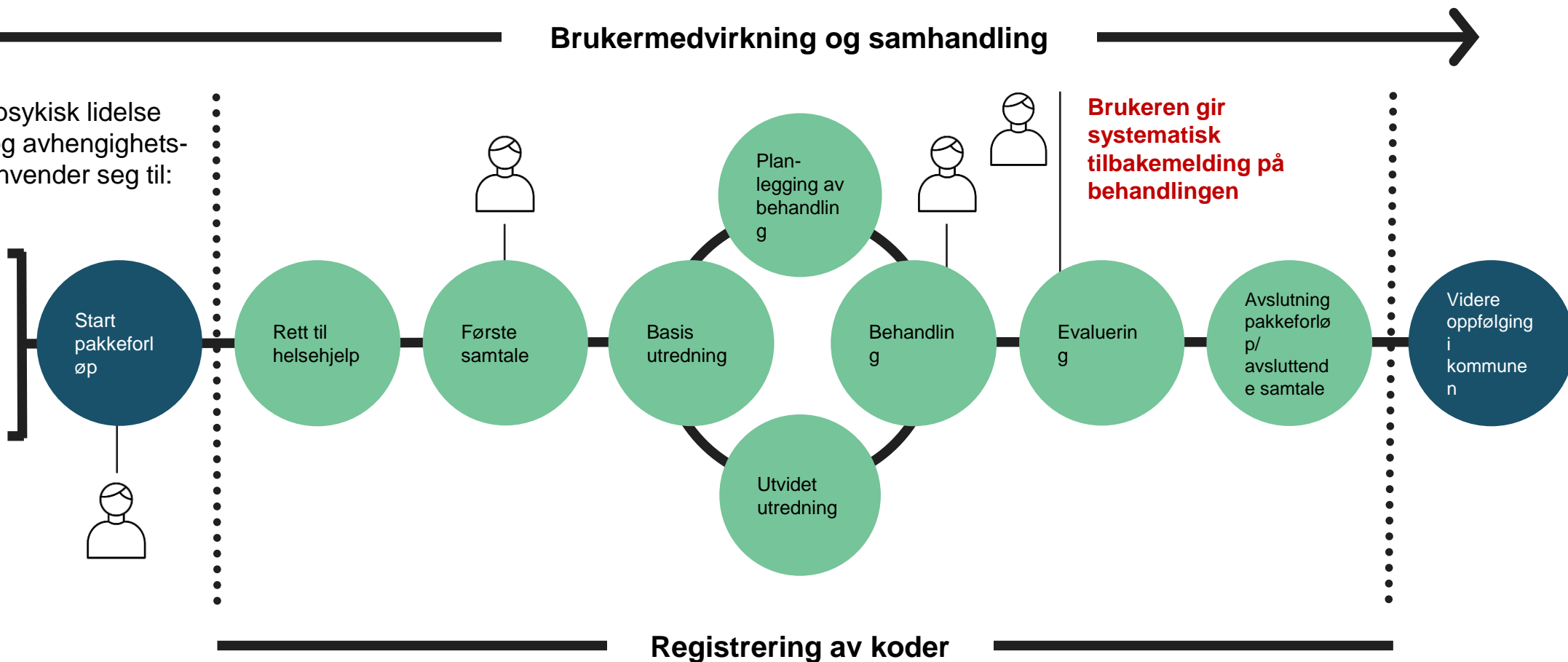

Pakkeforløp for psykisk helse og rus

Brukermedvirkning og samhandling

Pasient med psykisk lidelse og/eller rus- og avhengighetsproblemer henvender seg til:

Kommunal helse- og omsorgstjeneste
Fastlege
Annen spesialist
Annen henviser

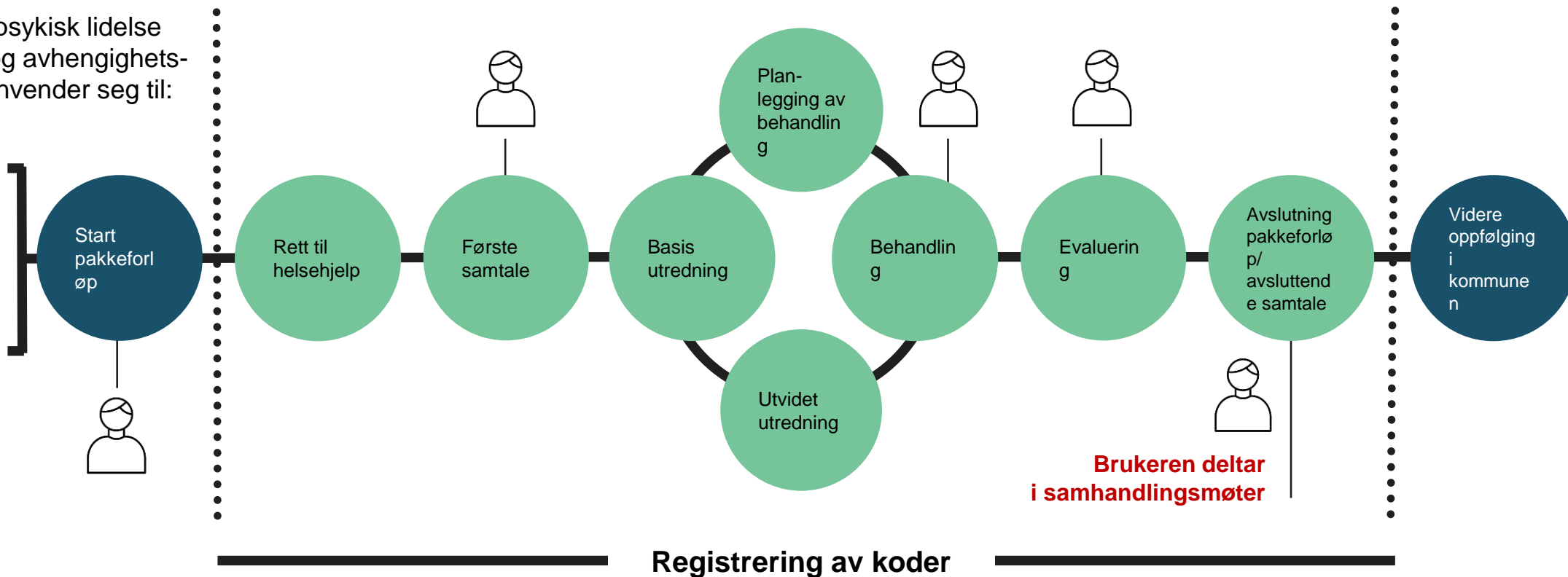

Pakkeforløp for psykisk helse og rus

Brukermedvirkning og samhandling

Pasient med psykisk lidelse og/eller rus- og avhengighetsproblemer henvender seg til:

Kommunal helse- og omsorgstjeneste
Fastlege
Annen spesialist
Annen henviser

Registrering av koder

Hva er viktig for pårørende?

«Samarbeid er å jobbe sammen med andre for å oppnå felles mål»

The screenshot shows the HelseDirektoratet website. At the top left is the logo and name 'HelseDirektoratet'. To the right is a search bar with the text 'Søk i alt innhold' and a magnifying glass icon. Below the search bar is a breadcrumb trail: 'HelseDirektoratet.no < Nasjonale faglige retningslinjer < Pårørendeveileder < Involvere pårørende i utredning,...'. The main heading is 'Veileder om pårørende i helse- og omsorgstjenesten' followed by 'Involvere pårørende i utredning, behandling og oppfølging av pasient eller bruker'. Below this is a search bar for the chapter: 'Søk i kapittelet'. The chapter list includes 'Dialog med pårørende' and 'Pårørendes kunnskap og ferdigheter'.

Formålet med forutsigbar dialog:

- avklaring av forventninger
- gjensidig informasjonsflyt
- felles forståelse av pasientens eller brukerens situasjon
- bedre tjenester og trygghet for pasient/bruker og pårørende

Barn som pårørende

Anbefalinger om kartlegging inn i alle pakkeforløp:

- Spør om pasienten har barn og mindreårige søsken
- Sikre at de barna blir fulgt opp
 - samtaler
 - informasjon
 - samarbeid med andre instanser (kommune, skole, barnehage)
- Tilby veiledning og hjelp til familien
- Snakke med foreldrene om situasjonen til søsken

The screenshot shows a digital interface for a guide titled "Pårørendeveileder". The title is in white text on a dark teal background. Below the title, the subtitle "Veileder om pårørende i helse- og omsorgstjenesten" is also in white. Further down, in smaller white text, it says "Sist oppdatert: 17.01.2018" and "IS-nummer: 2587". Below this is a search bar with the placeholder text "Søk i veilederen". The main content area has a light grey background with a subtle pattern of small dots. It contains four large, light blue text blocks, each preceded by a vertical grey bar on the left side, indicating a list of topics or sections within the guide.

Pårørendeveileder

Veileder om pårørende i helse- og omsorgstjenesten

Sist oppdatert: 17.01.2018 IS-nummer: 2587

Søk i veilederen

- Helseforetak og kommuners plikter overfor pårørende
- Avklare hvem som er pårørende, deres rolle, og føre jou
- Involvere pårørende i utredning, behandling og oppfølg
- pasient eller bruker
- Informasjon og støtte til barn som pårørende

”

Det som er viktig for meg er gode, koordinerte og forutsigbare tjenester og et tilpasset hjelpetilbud for vår situasjon

Takk for oppmerksomheten!